

1 Čo v praksi pomeni pravni pojem „rodičovske prava a povinnosti“? Aké sú práva a povinnosti nositeľa rodičovskej zodpovednosti?

Pojem „starševska odgovornost“ zajema dajanje imena otroku, skrb za otroka, upravljanje njegovega premoženja in zastopanje otroka v vseh zadevah ali pravnih poslih, ki se nanašajo nanj ali na njegovo premoženje. V praksi zajema vsa vprašanja, pomembna za otroka (kot posameznika) in njegovo premoženje.

Starševska odgovornost je dolžnost in pravica staršev, ki to odgovornost izvajajo skupaj. Pri tej odgovornosti je treba upoštevati otrokovo korist (člen 6 zakona 216/1990).

2 Kto má spravidla rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu?

Starševsko odgovornost za otroka izvajata oba starša skupaj.

3 Ak rodičia nie sú schopní alebo obohtní vykonávať rodičovské práva a povinnosti voči svojim deťom, môže tým byť namiesto nich poverená iná osoba?

Da, v takih primerih lahko Sodišče imenuje skrbnika s starševsko odgovornostjo (člen 18 (2) zakona o razmerjih med starši in otroci, zakon 216/1990).

4 Ako sa ustanovujú budúce rodičovské práva a povinnosti v prípade, že sa rodičia rozvedú alebo žijú oddelene?

V primeru razveze, razveljavitve ali razglasitve ničnosti zakonske zveze o vprašanju starševske odgovornosti odloči sodišče, ki jo lahko podeli enemu od staršev, obema skupaj ali tretji osebi (člena 14 in 15 zakona 216/1990). Če sodišče starševsko odgovornost podeli samo enemu od staršev, lahko odloči tudi o pravici drugega starša do stikov z otrokom, pri čemer je treba upoštevati otrokovo korist (člen 17 zakona 216/1990).

5 Ak rodičia uzatvorila dohodu týkajúcu sa rodičovských práv a povinností, aké formality musia dodržať, aby bola dohoda právne záväzná?

Sodišče mora sporazum potrditi z odločbo, da postane pravno zavezujoč.

6 Ak rodičia nedospejú k dohode o rodičovských právach a povinnostiach, ako inak môžu tento problém mimosúdne riešiť?

Trenutno razen sodnega postopka ni drugih načinov za reševanje spora.

7 Ak pôjdu rodičia na súd, o akých záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa môže sudca rozhodnúť?

Sodišče lahko uredi vsa vprašanja v zvezi z otrokom, vključno z vprašanji glede starševske odgovornosti, pravice do stika, izobraževanja, zdravja, upravljanja premoženja, imena, preživetja, potovanja v tujino in ugrabitve.

8 Ak súd rozhodne o tom, že dieťa zverí do starostlivosti iba jednému z rodičov, znamená to, že môže rozhodovať o všetkých záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa bez toho, aby sa najskôr poradil s druhým rodičom?

Ne, ker obstajajo vprašanja, kot je upravljanje otrokovega premoženja, ki niso zajete v „varstvu in vzgoji“ v ožjem smislu.

9 Ak súd rozhodne, že dieťa má byť zverené do opatery obojích rodičov, čo to znamená v praxi?

V praksi skupno varstvo in vzgoja pomeni, da se morajo starši skupaj odločiti o vprašanih, povezanih z otrokom. Običajno pomeni, da bo otrok živel enako časa pri obeh starših.

10 Na ktorý súd alebo orgán sa mám obrátiť, ak chcem podať žiadosť o priznanie rodičovských práv a povinností? Aké postupy musím dodržať a aké dokumenty je potrebné k žiadosti pripojiť?

Pristojno je družinsko sodišče v okrožju, v katerem ima mladoletnik običajno prebivališče. Postopek se začne z vložitvijo vloge za začetek postopka brez zaprisežene izjave. V tej fazi se ne zahtevajo spremni dokumenti.

11 Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch? Je k dispozícii mimoriadne konanie v nalievavých prípadoch?

Vloga se vroči nasprotni stranki, ki se povabi pred sodišče na datum, naveden v vlogi, da se o vlogi izjavi. V zadevah, ki vključujejo otroka, razen v primerih ugrabitve otroka, ni nobenega nujnega postopka. Vendar sodišča zaradi narave teh zadev poskrbijo, da se ti primeri obravnavajo prednostno. Poleg tega se za vse te postopke uporabljata člen 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah in člen 30 ustave Republike Ciper; navedeni določbi zahtevata, da morajo biti vsi postopki pred sodiščem zaključeni v razumnem roku.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Da, če izpolnujete zakonske pogoje in ste v skladu z zakonom 165 (I)/2002 glede tega pridobili sodni nalog.

13 Je možné odvolať sa proti rozhodnutiu o rodičovských právach a povinnostiach?

Da. Mogoče se je pritožiti na Pritožbeno družinsko sodišče.

14 Niekedy môže byť nevyhnutné obrátiť sa kvôli výkonu rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach na súd alebo iný orgán. Aké postupy sa v takýchto prípadoch uplatňujú?

Za izvršitev odločbe o starševski odgovornosti je pristojno sodišče, ki je odločbo izdalo. Postopek se začne z vložitvijo zahtevka s pozivom brez zaprisežene izjave z uporabo obrazca tipa I iz postopkovne uredbe 2/90.

15 Čo musím urobiť, aby bolo rozhodnutie o rodičovských právach a povinnostiach vydané súdom v inom členskom štáte uznané a vykonané v tomto členskom štáte?

Zahtevek za priznanje in izvršitev morate registrirati v skladu s členom 21(3) Uredbe (ES) št. 2201/2003. Zahtevek se registrira pri družinskem sodišču v okrožju, kjer živi otrok ali nasprotna stranka, če otrok živi v tujini.

16 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť, ak chcem namietat proti uznaniu rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach, ktoré vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Pristojno je družinsko sodišče v okrožju, kjer živi otrok ali nasprotna stranka, če otrok živi v tujini.

Ko se zgoraj navedeni zahtevki vroči nasprotni stranki, ima ta pravico do navedbe in registracije obrambe, kot je določeno v zakonu 121(I)/2000. Navedeni postopek spada na področje uporabe Uredbe (ES) št. 2201/2003.

17 Ktorý právny poriadok uplatňuje súd v konaní o rodičovských právach a povinnostiach, ak dieťa alebo účastníci konania nežijú v tomto členskom štáte alebo majú odlišnú štátno príslušnosť?

Uporablja se pravo Republike Ciper, zlasti zakon 216/1990. Zakon 216/1990 določa, da če nobena od strank ne živi na Cipru, družinska sodišča Republike Ciper niso pristojna za odločanje v zadevi.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.